

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Sári Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr.Regős Ákos jogtanácsos által képviselt Nemzeti Közlekedési Hatóság Központi Hivatala (1066 Budapest, Teréz krt. 38.) alperes elleni légközlekedési ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. május 27. napján kelt 15.K.32.706/2008/40. számú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 42. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 15.K.32.706/2008/40. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes a szükséges szakhatósági hozzájárulást mellékelve 2008. január 12-én a helyrajzi számú területre nem nyilvános fel- és leszállóhely üzemeltetési engedély iránti kérelmet terjesztett elő. A leszállóhelyen PZL-104 Wilga típusú légijárművet kívánt üzemeltetni.

Az elsőfokú hatóság a kérelmet elutasította, hogy e repülőgép típusra az adott paraméterrel rendelkező, összességében majdnem 400 méteres vízszintes akadálymentes felületen a repülés engedélyezhető, azonban ez a repülőgép üzemeltetése szempontjából a határérték közelében történő üzemeltetést jelent. A felperes az akadályokat és a terep lejtését a leszállási-kigurulási szakaszban nem vette figyelembe, amely 20 % többletet jelent. A legkisebb

műszaki hiba, egy kismértékű időjárás romlás, oldalszél vagy egyéb zavaró tényező a megadott elméleti paraméterek olyan változását idézi elő, hogy a leszállóhelyről az üzemeltetés már nem lehetséges. A 258 méter hosszú futópálya Balaton felőli végén egy közel 8 %-os lejtő van, amin a Wilga típusú repülőgéppel normális fékhatást elérni a súlyponthelyzet változtatása miatt nem lehet, túlgurulásra, oldalirányú kitérésre a környező vezetékek miatt nincs lehetőség. A leszállóhelyen üzemelő repülőgép és a benne ülő utasok a normálisnál lényegesen nagyobb veszélyben vannak, a magas kockázati arány és a menekülési lehetőség hiánya miatt.

A felperesi fellebbezés folytán eljárta alperes 2008. április 11. napján meghozott 58/8/2008. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Hangsúlyozta, hogy a PZL-104 Wilga típusú légjármű fel- és leszállására vonatkozó üzemeltetési feltételeket a Légiüzemeltetési Utasításban közzétett adatok, grafikonok és a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. december 7. napján aláírt egyezmény és függelékeinek kihirdetéséről szóló 2007. évi XCVI. törvény melléklete szerinti Annex 14. (a továbbiakban: Annex) ajánlásainak figyelembevételével lehet megállapítani. A Wilga típusú légjármű leszállásához szükséges terület hossza 392 méter, a helyszíni bejárás során a terület teljes hosszát 401 méterben, a le- és felszállásra alkalmas terület hosszát 222 méterben, akadálymentes szélességét az északi küszöbnél 37 méterben, az egyenletes és biztonságosnak mondható terület szélességét 21 méterben, a terület hosszirányban meghatározható lejtését 3,5 %-ban rögzítette. A 14.3. fejezet 3.1. pont 13. pont alfejezet ajánlásában ugyanakkor a lejtési szög a 2 %-ot nem haladhatja meg. A feltártak alapján nem látta bizonyítotttnak, hogy az elégségesnek vélt 285 méteres kigurulási szakasz hosszában, 50 méter szélességben rendelkezésre áll az akadálymentes le- és felszállásra alkalmas terület.

Az alperes határozatát a felperes keresettel támadta, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan az alperesi határozatnak az elsőfokú bíróság határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Keresetlevelében a Wilga típusú légijármű és a le- és felszállóhely paramétereit összevetve kifejtette, hogy a Légiüzemeltetési Utasításban megjelölt feltételek teljesültek.

A Fővárosi Bíróság a keresetet alaposnak találta, ezért jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy az Annex 14. I. kötet 3. fejezetében található előírások kizárólag szárazföldi repülőterekre alkalmazandók, a nem nyilvános fel- és leszállóhely esetében nem.

A perben a felperes indítványának megfelelően a bíróság szakértői bizonyítást folytatott le, mivel az alperes az elsőként kirendelt szakértő véleményét nem fogadta el, ezért újabb szakértőt is bevont. A második szakértő (dr.Németh Márton) kizárására irányuló alperesi indítványt elutasította. Mindkét szakvéleményt aggálymentesnek találta, azt ítélete alapjául elfogadta. A szakvéleményekre hivatkozva megállapította, hogy a PZL-104 Wilga 35/a repülőgépnek a Légiüzemeltetési Utasítás szerinti normál pályáigénye 50 méter, a minimálisan szükséges 44 fokos fékszárnykiterítés mellett a nekifutási úthossz 121 méter, a gyorsítási szakasz emelkedésben 10 méter, magasság átrepülésig 90 méter, így összesen 211 méter a 10 méteres akadály átrepüléséig. Az előírásokban nem rögzített 5 méteres tiszta magasság betartásával és a biztonsági szorzó figyelembevételével ez 205 méter, amellyel normál esetben a szükséges 21 fokos fékszárnykiterítésnél a nekifutási úthossz 150 méter, a gyorsítási szakasz emelkedésben 10 méter magasság átrepüléséig kb. 135 méter, amely így összesen 288 méter. Az előírásokban nem rögzített, korábban említett tiszta magasság betartásával és a biztonsági szorzó figyelembevételével ez 323 méter. Erős szél esetében fékszárny kiterítés 0 fokos, a nekifutási úthossz 220 méter, a gyorsítási szakasz emelkedésben 10 méter magasság átrepüléséig kb. 165 méter, 5 méteres tiszta magasság betartásával és a biztonsági szorzó figyelembevételével összesen 420 méter. Leszállásnál a normál esetben szükséges besiklási szakasz leszálláshoz 15 méter magasság átrepülésétől kb. 130 méter, a kifutási úthossz 217 méter, amely összesen 347 méter a 15 méteres akadály átrepülésétől. A szükséges biztonsági előírások figyelembevételével az 5 méteres tiszta magasság betartásával ez 382 méter. Erős szélnél a kifutási úthossz 285 méter, a besiklási szakasz leszálláshoz 15 méter magasság átrepülésétől kb. 110 méter, így összesen 395 méter a 15 méteres akadály átrepülésétől. A szükséges további tiszta magasság és biztonsági szorzó figyelembevételénél mindez 430 méter. A leszállóhely északi oldalán gyakorlatilag sík, lejtés nélkül 40 méteres távolság áll rendelkezésre a vasútvonalig, azután pedig több száz méter az elektromos vezetékig. Az északi végtől kb. 295 méter állt rendelkezésre a nekifutásra, illetve a meredek lejtő nélküli kifutásra, ahonnan még 110 méter a megállásra és kb. 126 méter az akadályok feletti repülésre.

Az említett adatokat mindkét szakértő megerősítette, amelyből a Fővárosi Bíróság azt a következtetést vonta le, hogy a balatonfüredi nem nyilvános fel- és leszállóhely alkalmas a PZL-104 Wilga 35/A típusú repülőgéppel történő fel- és leszállásra.

Az új eljárásra előírta, hogy a perben kirendelt igazságügyi szakértők megállapításaira tekintettel kell elbírálni a felperes kérelmét, amely során nem hagyható figyelmen kívül az, hogy az igazságügyi szakértők szerint a tárgyi terület megfelel a Légi közlekedési Utasításban foglalt követelményeknek.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kereset elutasítást, másodlagosan a Fővárosi Bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. Álláspontja szerint a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtásáról szóló 141/1995.(XI.30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 22. § /4/ bekezdéséből is fakadóan az engedélyezés kérdése a hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik, amelynél az egyik legfontosabb szempont a légközlekedés biztonsága. A perben beszerzett szakvéleményeket nem tartotta elfogadhatónak, ehhez kapcsolódóan megjegyezte, hogy dr.Németh Mártontól az ügy tárgyilagos megítélése nem volt elvárható, mert az alperesi hatóság jogelődjével korábban közszolgálati jogviszonyban állt, amelynek megszüntetésére felmentéssel került sor. A felperesi szakszolgálati engedélyét az akkor még közszolgálati jogviszonyban álló szakértő írta alá. Ezen okok, bár nem számítanak kizárási oknak, olyan érzelmi töltetet jelentenek, amely miatt az ügy tárgyilagos megítélése a szakértőtől nem várható el.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi XCL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. §-ban foglalt tényállás-tisztázási kötelezettségének eleget tett, amikor megállapította, hogy a felperes által megjelölt terület nem alkalmas a nem nyilvános fel- és leszállóhely létesítésére. A leszálláshoz szükséges eredmények nem megfelelőek, ennek során hivatkozott a szükséges leszállási úthossz elméleti meghatározása során irányadó, a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kar dr.Rácz Elemér Repülőgépek című kéziratban írtakra. A terület paramétereit elemezve rámutatott, hogy a Légiüzemeltetési Utasításban megkövetelt 50 méteres szélességben nem áll rendelkezésre le- és felszállásra alkalmas terület, ugyanis az erre kijelölt terület teljes hossza 401 méter, a le- és felszállásra alkalmas terület hossza pedig 222 méter. A légügyi hatóságnak a leghosszabb felszállási úthossz, mint a legkedvezőtlenebb 420 méteres feltétel teljesültét kellett minimálisan alapul vennie.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

Az alperes lényegében a bizonyítékok (szakvélemények) Pp. 206. § /1/ bekezdése szerinti szabad mérlegelését támadta felülvizsgálati kérelmében.

A Pp. 270. §-ának /2/ bekezdése értelmében a Legfelsőbb Bíróságtól jogszabálysértésre alapítottan lehet a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérni. Anyagi jogi és eljárási szabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, azonban ha olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Amennyiben a bírósági ítélet tényállása iratellenesen került megállapításra, vagy okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok a mérlegelése, akkor az eljárási szabálysértés megállapítható. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

A Fővárosi Bíróság a perben szakértői bizonyítást folytatott le, a rendelkezésre álló bizonyítékokat, adatokat, tényeket helytállóan értékelve állapította meg, hogy a terület hossza, szélessége, lejtése és egyéb terepviszonyai megfelelnek a Légiüzemeltetési Utasításban foglalt pályaaigénynek. Önmagában az a körülmény, hogy az alperes a per során beszerzett szakértői véleményben foglaltakat eltérő álláspontja okán elfogadni nem tudja, a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának megállapításához nem vezethet.

Rámutat a Legfelsőbb Bíróság arra, hogy a dr.Németh Márton igazságügyi szakértő kizárására irányuló indítvány a Fővárosi Bíróság 35. alszámú végzésével jogszerűen utasította el, a szakértővel szemben a Pp. 178. § /1/ bekezdésében, a 325. § /1/ bekezdés a/-c/ pontjában foglaltakra utalással, a 336/B. § /2/ bekezdésében megfogalmazott kizárási ok nem állt fenn, a szakértő nem érezte magát elfogultnak, erre adat a per során nem merült fel. Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy az alperesi indítványra kirendelt újabb szakértő az első szakvéleményt megerősítve, az először kirendelt szakértővel azonos álláspontra helyezkedett. Az a tény, hogy dr.Németh Márton a Légügyi Igazgatóság igazgatójaként, annak idején munkakörében eljárva írta alá a felperes szakszolgálati engedélyét, a felperes és közte személyes kapcsolatot nem feltételez, nem igazol. Az alperes a szakértő munkaviszonyának szakvéleményt befolyásoló érzelmi töltetét csak állította, de semmilyen módon bizonyította.

A Legfelsőbb Bíróság az alperes érveit megvizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok okszerű és helyes mérlegelésével azokról a Pp. 221. § /1/ bekezdésében foglaltak mentén ítélete indokolásában részletesen számot adva állapította meg a tényállást, és adott ennek következményeként az új eljárásra megfelelő iránymutatást.

Az alperes által hivatkozott jogszabályokat a jogerős ítélet nem sértette meg, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /3/ bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság a pervesztes alperest a felperes képviselettel felmerült költsége megfizetésére.

A per tárgyi illetékeljegyzési joga folytán lerovásra nem került felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége okán, figyelemmel a 6/19896.(VI.26.) IM rendelet 14. §-ában foglaltakra, az állam viseli.

Budapest, 2011. május 30.

Dr.Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr.Sperka Kálmán sk. előadó bíró, Dr.Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági írnok